

Medlemstidning för Öckeröarnas Släktforskarförening

Nr 2

2015

Årg 17

Styrelsen år 2015

Ordförande	Claes-Göran Sörensson	96 93 38
V ordförande	Hans Taremark	96 73 25
Kassör	Helene Sörensson	96 71 55
Sekreterare	Agneta Zachariasson	96 50 41
Ledamot	Gunnar Alexandersson	96 75 70
Ledamot	Arne Börjesson	96 61 55
Ledamot	Lena Knutsson	96 17 88
Suppleant	Roland Vejfors	96 76 14
Suppleant	Jan Ek	
Suppleant	Barbro Parment	

Styrelsen meddelar

- **Hemsidan** – på föreningens hemsida www.oosf.se kan ni hitta namn, adress, mail, telefonnummer till styrelsen. Hör gärna av er till oss med idéer, funderingar, förslag, frågor osv.
- **Fotografier** - Har ni några fotografier som ni vill dela med er av till vår hemsida? Hör av er till webmaster@oosf.se . Gamla fotografier är alltid intressanta.
- Föreningens **bankironr 734-3999**
- **14 september** har vi engagerat Sven Samuelsson för en vandring i Klova. Han kommer att berätta för oss om gamla hus, både rivna och sådana som står kvar, han kommer även att berätta om hamnbygget mm.
Vi träffas kl 17 utanför Aleks bageri (där är bra att parkera för den som har bil med) vandrar upp emot Jonassons bageri, vidare mot Golfen, därefter Sandlyckevägen upp till Helga Sanders och tillbaka till våra bilar och åker därefter till Missionskyrkan, där Sven kommer att visa bilder från hamnbyggena och annat i Klova.
- Fick du inte mailet angående promenaden med Sven? Då beror det antagligen på att du **bytt mailadress** eller inte lämnat din mailadress är det bra om du meddelar Agneta detta:

agneta@oosf.se. Vi kommer att skicka ut mail ang novembermötet och då är det bra om adresserna vi har stämmer.

- Föreningens DVD-skivor **Öckerö Socken 1895 – 1942** finns till försäljning till en kostnad av 395 kr för medlemmar, 495 för icke-medlemmar. Samt en komplettering för den som redan har den första utgåvan 1895-1939 kompletteringen kostar 75 kr för medlemmar och 100 kr för icke-medlemmar. Beställ hos Agneta: agneta@oosf.se eller 96 50 41.

Ordförande har ordet

Det blev sommar till slut i augusti, efter en kall och blåsig vår och sommar. Själv har jag detta dåliga "Biår" börjat med biodling, det tar all min tid just, men det är mycket skojigt och givande Det är en hel vetenskap med "fluster, bottnar, kupor, svärmar, drönare, arbetsbi, väktare, byggbi, o flygbi, stödmata, osv, men nu har vi skördat två gånger och det har blivit en hel del honung. Lite problematiskt med antavlorna bara 😊, och namngivandet ska vi inte prata om en gång. Men roligt är det.

Men nu börjar vi längta efter att forska igen. I våras gjorde vi en fin medlemsresa till Hjo där vi togs emot av vår härliga guide, Berit Johansson, sen flera resor tidigare i föreningens liv. Vi tog en förmiddagsfika på Mössebergs kurortshotell, fortsatte sedan till Hjo där vi fick berättat för oss om stadens gamla hus, därefter åt vi en underbar middag på Bellevue hotell. Efter middagen fortsatte vi till Norra Fågelås kyrka, som ligger utanför stan, kyrkan har en mängd av släktsköldar uppsatta, mycket intressant. Strax intill kyrkan fanns en av de två stora sparrisodlingarna i Sverige, vi fick vara med om en intressant beskrivning på hur man odlar sparris. Och vi fick också köpa med oss hem av den goda färska sparrisen, fantastiskt gott.

Inför höstens promenad har jag pratat med Sven Samuelsson i Klova om en rundvandring nere i hamnen den 14 september. Sven ska prata om de gamla husen en del finns kvar och en del är rivna, när vägar och hamnen byggdes. Dessutom kommer Sven att visa bilder från hamnbygget och gamla kort från Klova. Det skall bli både roligt och intressant tycker jag.

Just nu jobbar jag med att försöka få hit en duktig föredragshållare från Lysekil i november som skall prata om Bohusläns blodiga historia. Förhoppningsvis kommer jag att få svar om någon vecka, han hade lite strul med datumen. Vi kommer att skicka ut mail och sätta upp info i forskarummet när vi vet mer om höstmötet.

Lena o Bengt Knutsson är i skrivandets stund på väg till Sveriges Släktforskares årsmöte som hålls i Nyköping 29-30 augusti.

Vi kommer som vanligt att träffas på Biblioteket alla måndagar under hösten mellan kl. 17.00 -19.00 med någon som är ansvarig.

Ha en god släktforskarhöst Claes-Göran Sörensson

Ett hus med historia...

Knappt 75 meter från Östra hamnen ligger ett av de äldsta husen i Höno Klova. Efter 146 år i slakten kommer huset nu att säljas och jag vill gärna dela med mig av denna historik över ett hus med historia och musik. (Jag använder den enligt min uppfattning språkhistoriskt korrekta stavningen Klova, även om den officiella stavningen numera är Klåva).

Huset byggdes 1869 av Anders och Anna Catrina Andersson. Tio år tidigare skrev den då 18-åriga och djupt religiösa Anna Catrina ett omtalat brev till sin väninna och "af hjertat älskade läskamrat", "Hemma Dottren Josephina Olsdotter Björkö Sörgård". Brevet påträffades vid en renovering i huset på Björkö och finns nu i original i huset på Klova Backe!

Höns Hult den 13 septem^{ber} 1859

Min af hjertat Älskade Läs kamrat

Min skyldighet vänder att jag får skriva några rader till dig och tacka dig för det långsida^{re} häromna och väl ihopfatta b^{rev} vilket jag bekommit af dig och så får jag berättelse för dig att jag och de minna har häljan och mer bra intill nämnda dag och dato och önskar dig det samma goda ty om vi fahnade häljan vad kunde då glänsa of här i världen ty vår glädjetid är att gången förbi och därför har vi inte veligt att vänta mig i detta lifert ty ju längre snart vi komma i denna världen ju större syndar får vi en gång att seara för på den den stora räkningsdagen då vi skall göra redoför harar lämna vi har arvänt väl och illa därför om vi kunde använda harar dag som voro han den sista och tänka på ändan att vi aldrig gör illa ty vi anta ecker haromånga dagar vi har igen att ty vårt lif bortflyter som en skugga och kommer ecker åter därför Höp Gud vi alltid måge få vårt lifsom här ställa att vi till evig tid må vor seara synd umgälla Lill of vor vänd så genom gå att vi när lifert ändas i tron måge faste

En Hönöflickas brev från år 1859.

När en 18-årig skärgårdsflicka för 88 år sedan skrev brev till en väninna — hur och vad skrev hon då? Brevet här nedan ger besked härom.

Den 16-åriga Josefina Olsdotter i Björkö Sörgård — syster till den sedermera så kände frikyrkomanen Oscar Olsson på Björkö Huvud — hade skrivit en riktig »predikan» till sin något äldre vän i Hönö Hult. Och dennas svar är det, som nu återges.

Innehållet är bokstavstroget och stavningen bibehållen. — Anna Catrina hade bara gått i skola i en vecka!

Det kan vara nyttigt för vår tids ungdomar att se, vad en ung flicka under 1860-talet helst skrev om till sina vänner — det bör vara en tankeställare för oss envar.

Hönö Hult den 13 september 1859.

Min af hjertat Älskade Läskamrat.

Min skyldighet fodrar att jag får skriva några rader till dig och tacka dig för det längesedan kärkomna och väl ihopsatta bref, vilket jag bekommit af dig. Och så får jag berätta för dig att jag och de mina har hälsan och mår bra intill nämnda dag och dato och önskar dig det samma goda. Ty om vi saknade hälsan, vad kunde då glädja oss här i världen, ty vår glädjetid är alt gången förbi, och derföre har vi inte roligt att vänta oss i detta lifvet. Ty ju längre fram vi komma i denna verlden, ju större synder få vi en gång att svara för på den stora räkenskapsdagen, då vi skall göra redo för hvar timma vi har använt väl och illa. Derföre om vi kunde använda hvar dag som voro han den sista och tänka på ändan, att vi aldrig gör illa. Ty vi veta icke, hur många dagar vi har igen, ty vårt lif bortflyter som en skugga och kommer icke åter. Derföre, »Hjelp Gud vi alltid måge så vårt leverne här ställa, att vi till evig tid må vår svåra synd umgälla. Låt oss vår värd så genom gå, att vi när lifvet ändas i trone måge faste stå, så skall i fröjd alt vändas».

Men det vill något till att stå faste

i trone för oss i dessa farliga tider, ty världen hon är ju så listig och förförlisk och söker hvar dag att förföra oss. Och vi äro ju som får ibland ulvar, ty så snart vi kommo ifrån vår trogne själasörjare, så voro ju vi som får, de der ingen herde hade. Och derföre om vi nu kunde hänga faste vid Heran, vår gode själaherde, som icke ville att någon skall gå förlorat utan söker upp oss, ehvart vi far på våra villovägar. Och så voro det godt, att vi ville söka honom, när han är så trägen och söker efter oss. Ty han säger ju, söken och i skolen finna, ty nu är den behageliga tiden, och nu är sällighetens dag. Och derföre vore det godt vi kunde samla oss skatter och egodelar på denna tiden, som hvarken rost eller mal förtära, så att vi en gång kan få kallas Jesu glädjebarn, ty han har så många sorge och bekymmers barn, som söker efter det, som jorden tillhöra, men låter oss ställa vår håg en annan väg, som leder till himmelen, och i trono glade äro, så att vi kunde vara redo och möta vår trogne själabrudgumme.

Ty, Älskade vän, tänk hvad det en gång blifver i Himlen få skåda Gud, att evigt kronor bära och vara Jesu brud och sjunga der den nya sång bland helgon all och englar mång, der tiden icke blifver lång för fröjd och harpoklang. Och der önskar jag att vi får samlas en gång. Efter som vi har varit ihop i denna världen och hört så många vackra förmaningar, så voro det väl godt, att de kunde lända oss till någon förbättring. Och nu har jag ingen ting vidare att skriva för denna gång, utan jag beder dig, att du tager tillgodo mina enfaldiga rader, fast de icke äro så väl ihopsatta som dina, ty de äro en Predikan för mig hvar dag jag ser dem. Efven beder jag dig, att du är god och skrifer några rader till mig igän, när tillfälle fogar sig. Och låt källeken icke utslockna emellan oss. Tecknad med all vänskap och kärlek

förblifver till min död din

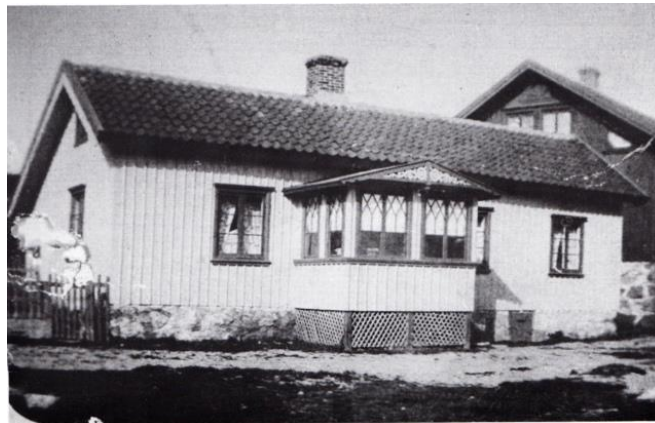
Älskade läskamrat

Anna Catrina

Petters Dotter.

Brevet fanns återgivet i den frikyrkliga *Göteborgs Veckotidning* n:r 42 den 16 oktober 1947 och senare även i boken *Hönö, de fyra byarnas ö* (1992).

Anna Catarina och Anders gifte sig 1866. Tre år senare fick de löfte av en bonde i Gårda att bygga ett hus på hans utmark i Klova. Bygget kostade 250 kronor. De hade sparat ihop 150 kronor och fick låna resten av släktingar. 1869 fanns i Klova bara ett fåtal bostadshus. Idag är hus byggda före 1870 ytterst sällsynta. Detta hus är ett av de få kvarvarande, byggt som enkelhus och senare tillbyggt.

Från början bestod huset troligen bara av ett rum och kök. På 1870–80-talet byggdes ytterligare två små rum och en förstuga, "Skånken". Tyvärr finns ingen bildokumentation från den första perioden. Fotot är från ett vykort poststämplat 1905.

Föl. 1911 Anna Catarina på Huset, i Öckerö Socken.

Debet.	För fyrktal.	För personer.		Riksmynt.
		Män.	Qvinnor.	
1869 års Kommunalutskylder				
För i mantal sett jord				
" annan jordbruksfastighet				1 30
" andra beskattningsföremål	11		12	12
Personlig afgift		1	05	05
do do				
Vinöre		1	19	19
Enligt Kykostämmas beslut d. 11 Okt. 1869				
För mantal				
" i mantal sett jord				
" annan jordbruksfastighet				1 10
" andra beskattningsföremål	11		10	10
" Sköthorn				
Personlig afgift		1	19	38
do do				
Summa				3 35

Betaladt, 18 På Öckerö Sockens Kommunaltjänste vägnar.

Upphördet sker d. 12/11/69 1869 uti Skollusat på Öckerö Socken 10/1/69

Följande intressanta dokument finns bevarade jämte en mängd andra. Det första är en Debetsedel för 1869 års Kommunalutskylder. Vad fördelningen avser är oklart. Någon avgift för huset finns inte upptagen. Däremot utgick en avgift på 2 "vinören", för anskaffning av nattvardsvin (!!), en bestämmelse som upphävdes 1883. På Kronodebetsedeln från 1878 värderas däremot fastigheten till 800 kronor.

Krono-Debetsedel för år 1878.

Fol. 118 No. 179

Öckerö Socken. mtl. *Hult, en hns*
Tisk And Andersson

Debet.	Kronor.	Kredit.	Kronor.
Ordinarie ränta			
Kronotonde			
Arrendemedel			
Rotevakansgift			
Mantalsprg å 40 öre pr m.-køn och 30 öre pr q.v.-køn			
Bevilling efter 1:a art. d:o	120		
Do efter 2:a art.			
af jordbruksfastighet, värde . . . . . Kr.			
af annan fastighet, d:o <u>800</u> d:o	40		
En % af inkomst för kapital och arbete			
Bevilling efter 3:de art. af frälse-egendomar			
af lotshemman			
Sjukvårdsafgift			
Landstingsmedel			
Brandstodsafgift No			
Debetslösen			
Summa			
C. A. E. Malm, t. f. Hjärskrifvare.			
Hjärskrifvarlön, tingsved m. m.			
Domprost- och Komministerlön			
Afgift till Mölndalsvägen			
Reservakjuts			
Stämmoböter			

1879 d. 14 betalt 435

Qvitteras
Andersson
Annot.
Ullén

Anm. Kronotondens kvittence gäller icke utan Hjärskrifvarens annotation. Skattskyldig äger att öfver Pröfning-Kommissionen beaktas till Kammare Rättens sådana bevis, hvilka skola begifvas till Kongens Befälhållare inom såväl Näre som öfverste städer, samt till öfver skötsel nämndas, kommandoritts ämbetsställen. Besvär öfver sådant bevisning efter 1:a och 2:a art. kunna hos Kongens Befälhållare påskadas såvida inom 30 dagar efter det de skattskyldig enligt Befälhållarens 8 §, sgt tillfälle att sin debetsedel utgå. Andra bevis, i fråga om bevisning, upptäckta, icke upptäckta, samt öfriga skattskyldig kontrakt för utgå bevis honom, enligt statsk. Utgå möjligen till återgå.

Fol. 47
No. 2

Anders Andersson d. yngste
Hans Hult

betalar i lön till Presterskapet i Torslanda pastorat
för eckl. år 1900 - 1901.

	Kr.	öre
(Första uppbörden).		
För 83 fyrkar å 2 öre	66	
2 mankøn å 75 öre	150	
1 qvinkøn å 50 öre	50	
Lösen för debetsedeln		
Uppbördsarvode å 4 %	11	
Summa	277	
Betalt i September 1900	31	
Qvitteras	308	
<i>F. O. Sultstrand</i>		
Uppbördsman.		

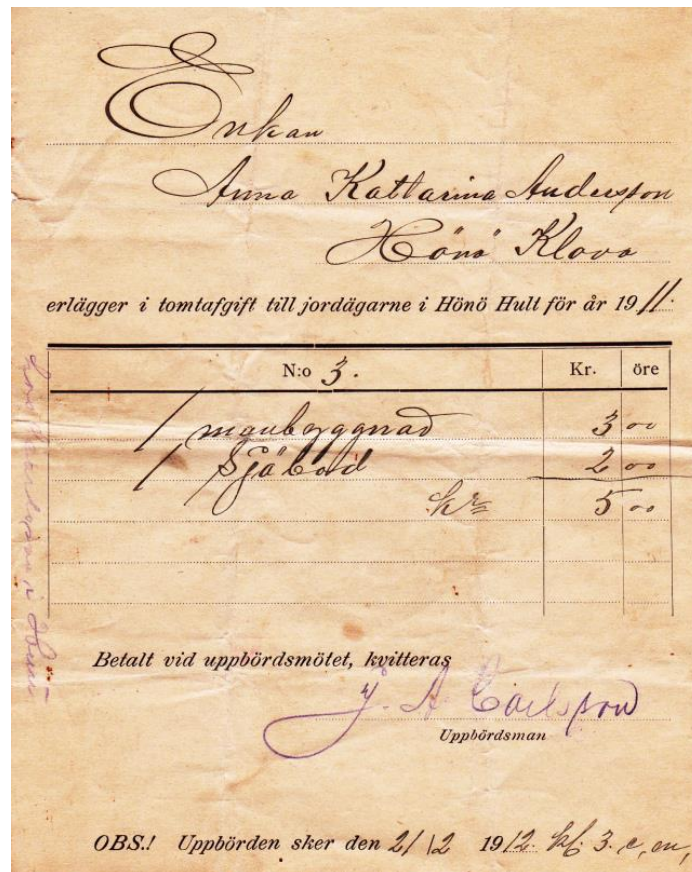
Fol. 30, 18

And. Andersson d. yngste
Hans Hult

betalar i lön till Presterskapet i Torslanda pastorat
ecklesiastikåret 1900 - 1901.

	Kronor	öre
(2:dra Uppbörden).		
För korntionde		
smörtionde		
fisktionde 2 kr 53 k.t. korn		50
ångverkskyldighet		106
qvagnar och andra inrättningar		
Lösen för debetsedeln		
Uppbördsarvode		6
Summa	168	
Betalt i Februari 1901		
Qvitteras		
<i>F. O. Sultstrand</i>		
Uppbördsman.		

Anders betalade också lön till Presterskapet i Torslanda pastorat, dit öarna hörde. Fyrkar (fyrktal) som nämns i första uppbörden var beteckning på ett komplicerat beräkningssystem för fastigheter. Vid andra uppbörden nämns både korntionde, smörtionde och fisktionde!

Huset låg på ofri grund ända fram till fastighetsbildningen 1981. Dokumentet från 1911 avser tomtavgift på 5 kronor till jordägarna i Hönö Hult för en manbyggnad och en sjöbod (som egentligen från början lär ha varit tvättstuga). Den sistnämnda såldes 1914 till August M. Larsson som tillsammans med Josef Zälter startade sin första affär i boden.

Anna Katarina blev änka 1901. När hon avled 1918 fick dottern Hulda överta huset.

Anders och Anna Catarinas fem barn Ida, Karl, Oskar, Gustava och Hulda blev stamfäder och – mödrar till många släkter på Hönö. Den yngsta dottern, Hulda, lär ha varit den första på Hönö som bar vit brudklänning när hon 1905 gifte sig med Anders Johansson (sedermera Wågerman). Fem år tidigare gifte sig Huldans bror Oskar (Alderblad) med Tekla Hansson. Under de åren ändrades modet från svart till vitt. I boken finns ett kapitel om bröllop vid sekelskiftet.

Anders och Hulda fick fyra döttrar: Gully, Britta, Ruth och Anna-Maja, här på ett foto från 1920. Den sistnämnda blev 1942 min mor. Hon ingick f.ö. i redaktionen för den nämnda boken, där hon bl.a. berättar om det nu aktuella huset.

Min far var Fritz Andreasson, den legendariske "Fritz på Taxi". Jag själv antog släktnamnet Wågerman 1965. Mina föräldrar och jag bodde på övervåningen, mormor, morfar och moster Britta på nedervåningen.

Någon gång efter 1905 målades huset rött. På fotot från sommaren 1922 poserar Anders Wågermans familj med sommargäster.

Min morfar Anders Wågerman var maskinist på S/S Strömstad som gick mellan Träpiren i Göteborg och Hönö Klova. 1931 genomförde han på lediga stunder en omfattande renovering. Fasaden byttes och brunmålades. Koks- och vedeldad värmepanna med vattenburen värmeledning ersatte kaminen. I den tillbyggda övervåningen finns tre små rum och kök. Takhöjden i huset varierar mellan 185 och 200 cm. Foto från 1950-talet.

Huset var det första i den här delen av Klova, men snart byggdes det runt om vilket kan ses på detta flygfoto från början av 1960-talet. De kringliggande husen är från slutet av 1800-talet. Den nämnda boden ligger t.h. om det stora huset, August M. Larssons affär.

På 1960-talet byggde man en balkong. Garage tillkom 1982 på den nybildade gemensamhetsanläggningen i samband med att fastigheten friköptes från Öckerö kommun.

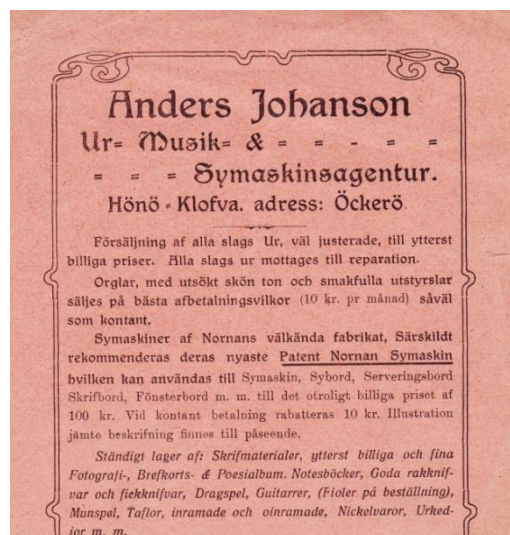

2003 avled min mor Anna-Maja Andreasson och jag blev ny ägare. Sedan dess har den något brokiga interiören fräschats upp med ljusa färger och exteriören har återfått sin ursprungliga färg.

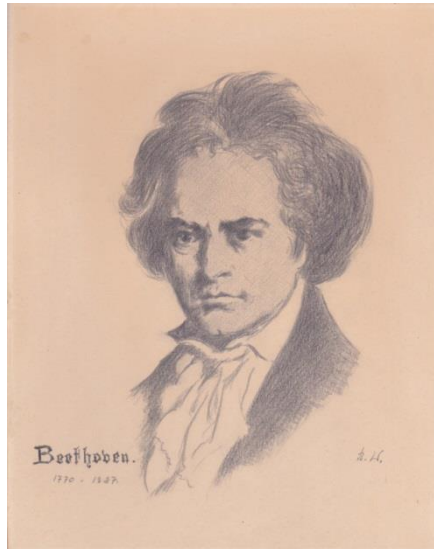
Musik har alltid förekommit i släkten. Min mormors farmors far var "Trallaren" Lars Andersson på Brattön (f. 1785). Många ättlingar till mormors syskon har varit och är aktiva som musiker och sångare.

Min mormor Hulda var medlem i Hönö Missionsförsamling. På fotot från omkring 1900 är hon nummer två från höger i främre raden. Gitarren finns fortfarande bevarad!

Morfar Anders var en mångsysslare som bl.a. drev en ur- och musikaffär i den tidigare nämnda boden. I ett nu rivet uthus (en f.d. lada) byggde han vid 80 års ålder en 11 meter lång motorbåt efter egen ritning!

Min moster Britta var musikaliskt och konstnärligt begåvad med blyertsteckningar som specialitet. Hon tecknade bl.a. en serie kompositörsporträtt efter fotoförlagor, t.ex. Beethoven.

Britta spelade piano och uppmuntrade mina musikaliska övningar. Hennes försök att lära mig spela efter noter misslyckades dock skändligen, och jag spelar fortfarande enbart efter gehör. Britta var sjuklig och gick bort när jag var åtta år.

Moster Ruth var synnerligen aktiv, sjöng och spelade gitarr på Frälsningsarmén, där min mor också var pianist. Under min uppväxt hade FA-kåren på Hönö ofta besök av hornmusikanter från Göteborg, som blev ständiga gäster i vårt hem. Jag var omåttligt förtjust i den musiken och lär enligt obekräftad uppgift vid fyra års ålder ha dirigerat (nåja...) en musikkår i marschen "Segrarhyllning"...

Ibland fick vi besök av riktiga kändisar, som i det här fallet Anna-Lisa Öst, mer känd som Lapp-Lisa. Här sitter hon på våren 1964 i vårt vardagsrum omgiven av Anna-Maja, dåvarande kårledaren på Hönö och två musikanter..

Trots mitt intresse för hornmusik prövade jag aldrig att spela något blåsinstrument. Jag blev inte heller aktiv inom Frälsningsarmén utan har sedan 18 års ålder ägnat mig åt att spela piano i traditionella jazzorkestrar. Göta River Jazzmen har ofta besökt Hönö med åtskilliga spelningar i Hönö och Öckerö kyrka. Vi har också spelat på Frälsningsarmén vid flera tillfällen, bl.a. vid en insamling till Världens Barn.år 2000. Min mor tyckte mycket om den gamla jazzmusiken och det var en tradition att bandet besökte vårt hus och bjöds på hennes smörgåstårta!

Musik har genomsyrat huset i nära ett och ett halvt sekel. I höst skall huset övergå i andra händer när vi flyttar till Göteborg. Hoppas musiken kommer att finnas i huset även i framtiden!

Ingemar Wågerman, juni 2015

Municipalsamhället Källö-Knipplan

Vid ett besök i mitt föräldrahem på Knippla sommaren 2013 hittade jag anteckningar om Källö-Knipplans municipalsamhälle gjorda av bröderna Thor och Manne Torgersson. Jag fann anteckningarna så intressanta att jag beslöt att undersöka om municipalsamhällets protokoll fanns bevarade. De flesta protokoll fanns arkiverade i Öckerö kommunhus och genom vänligt tillmötesgående av Thorleif Turesson fick jag tillgång till dem.

Den bok jag nu skrivit bygger på ovanstående anteckningar och protokoll. Boken är ett försök att beskriva öns utveckling under tiden 1915-1960 utifrån de berättelser från dem som drev arbetet, en mängd protokollsanteckningar samt egna minnen och erfarenheter.

Kort sammandrag av innehållet.

Knippla började bebyggas i slutet av 1700-talet och 100 år senare var ön i det närmaste fullbebyggd. Vid 1900-talets början var det ett mycket primitivt samhälle som bland annat helt saknade vägar och vid högvatten delades ön i tre öar. De sanitära förhållandena var mist sagt otillfredsställande och grisar och höns hölls i det tätbebyggda samhället.

Hösten 1915 bildades fyra municipalsamhällen i Öckerö kommun. Det var Hönö Klova, Hälsö, Kalvsund och Knippla.

Första sammanträdet med Knipplas municipalstämma hölls den 20 februari 1916 och därmed var Knipplas municipalsamhälle i gång. Det började i mycket blygsam skala och man saknade kontanta medel och fick börja med att låna pengar.

Snart ökade verksamheten och 1906 beslöt man att börja anlägga vägar och 1912 fick man besittningsrätt till ön Knippla och 1923 kunde man köpa Källö.

Det var ett mycket engagerat och ideellt arbete som Knipplas befolkning utförde under de 45 år municipalsamhället fanns.

Mycket grovt kan man dela in verksamheten i fyra grupper: Hälsovård, vägar, hamnen och brandväsendet.

Den som i dag kommer till Källö-Knippla med dess fint utbyggda vägnät har nog svårt att föreställa sig att vid 1900-talets början kunde man inte ens använda en skottkärra på ön. Likaså kan det vara svårt att inse att innan hamnen tillkom (1934-1936) måste båtarna ligga för ankar på "bukten" mellan Knippla och Källö.

Det fanns inte heller tillstymmelse till brandberedskap eller avloppsledningar.

1915 fanns det på Knippla c:a 90 hus och c:a 400 innevånare. När municipalsamhället upphörde 1960 fanns det c:a 650 innevånare på Källö-Knippla, och eftersom Knippla redan 1915 var fullbebyggt så blev det Källö som fick ta hand om nybebyggelsen.

Eftersom Källö är mycket kuperat blev det oerhört mycket sprängningar och dyrt att bygga, men en tröst var att tomtpriset var 50 öre/kvadratmeter.

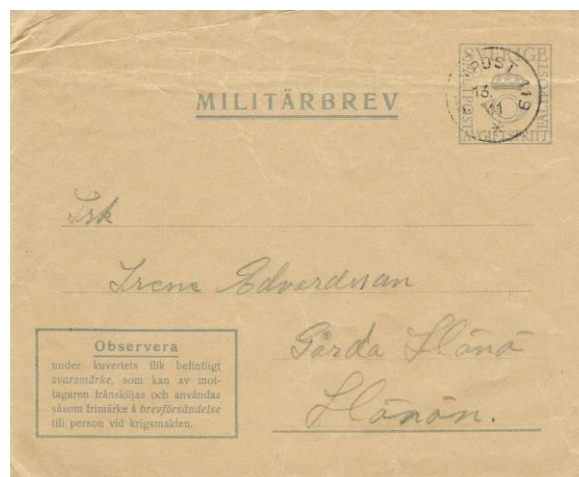
Hälsningar

Sigvard Torgersson

Jag tiger med vad som rör försvaret.

Jag hittade ett gammalt brev på Hönö Hembygdsgård i ett gammalt album. Brevet var adresserat till Irene Edvardsson Gårda Hönö. När jag läste avändarens namn så var det från hennes bror John som låg inkallad i Uddevalla. Irene och John var syskon till Dag Edvardssons pappa Stig och till Kjell Edvardssons pappa Helge. När jag läste brevet kom jag att tänka på att jag också hade ett brev hemma som var skrivet av min morbror Hugo till sin faster Ellen när han låg inkallad under en av krigsvintrarna på 40-talet. Han var placerad någonstans i Värmland. Han har tyvärr inte skrivit något årtal men antagligen är det i början på 1942 eftersom han skriver om deklarationstider (som är den 15 februari då) och han frågar efter hur dags dom får posten nu när inte ångbåten går som den brukar för isens skull. Detta var ju vardagslivet för 2 unga hönöpojkar som gjorde sin plikt för Sverige under kriget.

Gustavsberg 17/11 1840

Hej Irene

Ja här sitter ju ö han inte
annat för ja kan inte gå till
sten i tillbaki igen ö äta
midda. Låte för de gör nån ting
~~men~~ men de säcker ö gå
till sten en gång på dagen.
föräntom vi har allt ö göra
malajjerna skulle kugga ved
ö bära i den och så men de
har de vist glömt så nu
står Kristiansson här utöför
ö kuggar ved så fliser na
rycker om ärenen på honom
ja så till honom. ja så la
här in min ved men di

skatta han bara ö så, du
har nog ö göra ända när
du skriver brev, de hadde
han ju rätt i. I går svill
var vi på Trälningarsam
ö drack kaffe, Kristiansson
så att det är ju ett
riktigt familjeliv så han
tyckte riktigt om färten
på armen. när vi kom
in fans där igen enda
man bara prunkimer, vi
måste hålla honom om and
hade han sprungit ut ig
så han blev när på arg
ö så så här. de förstår mi

väl dth de pringar inte
att gå in ö sätta sig
blan en massa kuringar
ror i inte hur dom glor.
la dom glo så Valfred
bara ö stivo in. Här är en
man som har permission på
i dag, de var en dag sen han
inte fick länsel är först
nog han var inte sirligt så
snabb så de andra så var
de först han är gift
ö har två små barn ö
han längtar efter dem. så
han har gått vakt två
lördagar i badhuset

adren annan se ju
sivich

han har de inget vidare.
om har ja skrivit en man
smoja så om för de vara nag
du får hjälpa Kjell ö Jag
att ja kommer här på lördag
du får hålla dom andra arhu
ö så om du får bit så kan
du bära över till Låst och
Lina har kanske varit där
på lördag eller min annan
dag de blir ju så fort
lost man skäp som du
förstir. Så hoppas ju att
vara inte går längre
ut än vanligt så de till
dom blir de mindre en dag blir
de mer en annan dag de har dom
reda på. när bra fakt.

Gustafsberg 12/11 1941

Hej Irene

Ja här sitter ja å kan inte annat för ja kan inte gå till stan å tillbaka igen å äta midda.

Inte för det gör nånting men de räcker å gå till stan en gång på dagen.

Förrästen har vi allt å göra malajerna skulle hugga ved å bära in den också men de har de väl glömt så nu står Kristiansson här utanför å hugger ved så fliserna ryker om öronen på honom. Ja sa till honom ja ska la bära in min ved men då skratta han bara å sa, du har nog å göra ändå när du skriver brev. De hade han ju rätt i.

I går kväll ar vi på Frälsningsarmén å drack kaffe. Kristiansson sa att de här är ju ett riktigt familjeliv så han tyckte riktigt om fästen på armén. När vi kom in fanns där ingen enda man bara fruntimer, vi måste hålla honom annars hade han sprungit ut igen så han blev närapå arg å sa så här, de förstår ni väl att de passar sig inte att gå i å sätta säj bland en massa käringar. Ser ni inte hur dom glor. La dom glo sa Valfrid bara å stiva in.

Här är en man som har permissionsförbud idag. De var en dag sen han inte fick ränsel av fort nog han var inte riktigt så snabb som de andra. Så var det färdit han är gift å har två små barn å han längtar efter dom så han har gått vakt två lördagar i rad nu så han har det inget vidare. Nu har ja skrivit en massa smörja så nu får de vara nog.

Du får hälsa Kjell o Dag att ja kommer hem på lördag du får hälsa dom andra också å så om du får tid så kan du köra över till Öckerö också. Dina har kanske varit där på lördag eller nån annan dag de blir ju så fort en massa (oläsligt ord) som du förstår.

Så hoppas jag att våra inte går längre ut än vanligt säj de till dom blir de mindre en dag blir de mer en annan de har dom reda på

Må bra John.

Förtäggningen Ömdeby kväll 12/7

Kära Freda Ellen.

Jag får inte skrivas några rader och tacka för brevet som jag fick just nu när jag var och var i mitt rum. Jag fick mig kaffe & fruktroppar vilket var mycket bra så jag tror mestadels att maken hittar sig med när vi har kommit riktigt lugna. Jag tror i brevet att ni fått en hel del så om skall det stå till ett fullt singelställe till Finns till stället att komma in med även det om möjligt andra om ni får vänta på jag

att det blir den riktigt behövs jag inget för ni har fått ut ett av papper som ni kan stoppa med. Men det blir ju klart att säga ni om en liten kulle kanske ni kan ordna så jag får ja allting går väl bra men jag vill säga. Här i brevet att jag skulle få något hemifrån jag har inte fått den ännu om kanske jag får den senare i kväll eller i morgon. Jag vill ni beta om att ni har smittat ihop singelstället så ni säger inte på golvets lägre så om går det ju bra för det blir ju inte så kallt om ja ni kan ju tänka till tjänstgöring är för det mesta inte och tror

Jag får väl skriva några rader och tacka för brevet som jag fick just nu när jag var och hämtade middagen. Idag fick vi kallops o fruktsoppa vilket var mycket bra, så jag tror nästan att maten bättrar sig nu när vi har kommit riktigt igång. Jag hör i brevet att ni satt in telefon så nu skall det väl bli ett farligt ringande till Finas till Henry att komma in med än det ena än det andra men vi får väl hoppas att det blir bra. Något bolstervar behöver jag inget för vi har fått ut ett av papper som vi har stoppat med träull men det blir ju hårt att ligga på. Men en liten kudde kanske ni kan ordna så jag får. Ja allting går väl bara man får vara frisk. Hör i brevet att jag skulle få paket hemifrån. Jag har inte fått den ännu men kanske jag får den senare ikväll eller i morgon, Jag kan ju tala om att vi har snickrat ihop sängar nu så vi ligger inte på golvet längre så nu går det ju bra för det blir ju inte så kallt nu. Ja vi har ju ganska lätt tjänstgöring, är för det mesta ute och kör på före. Är rätt så ofta ute och kör kapten när han skall ner till samhället. Har idag varit ute och åkt skidor lite gånad men det blir inte så ofta för oss som har med hästarna att göra, men roligt är det att åka bara man blir lite säkrare på dom.

skall deklarerat någon gång framåt
har ber mig det med laggen när
ni fått någon beten ännu eller hur?
Vilket tid för dagen får ni posten
om när besiktaren är stopp? ja om
har jag nog mycket gnen att tala om
eller försja om så jag får väl sluta
med många kärna hälsningar till
er alla till samt önskar hälsningar
från Ellen

Föreläggningen Onsdag kväll kl 7

Kära Faster Ellen

Jag får väl skriva några rader och tacka för brevet som jag fick just nu när jag var och hämtade middagen. Idag fick vi kallops o fruktsoppa vilket var mycket bra, så jag tror nästan att maten bättrar sig nu när vi har kommit riktigt igång.

Jag hör i brevet att ni satt in telefon så nu skall det väl bli ett farligt ringande till Finas till Henry att komma in med än det ena än det andra men vi får väl hoppas att det blir bra.

Något bolstervar behöver jag inget för vi har fått ut ett av papper som vi har stoppat med träull men det blir ju hårt att ligga på. Men en liten kudde kanske ni kan ordna så jag får. Ja allting går väl bara man får vara frisk. Hör i brevet att jag skulle få paket hemifrån. Jag har inte fått den ännu men kanske jag får den senare ikväll eller i morgon,

Jag kan ju tala om att vi har snickrat ihop sängar nu så vi ligger inte på golvet längre så nu går det ju bra för det blir ju inte så kallt nu.

Ja vi har ju ganska lätt tjänstgöring, är för det mesta ute och kör på före. Är rätt så ofta ute och kör kapten när han skall ner till samhället. Har idag varit ute och åkt skidor lite gånad men det blir inte så ofta för oss som har med hästarna att göra, men roligt är det att åka bara man blir lite säkrare på dom.

I morgon skall vi ut på marsch på 18 km så det är inte säkert att jag får iväg brevet så det kanske kommer lite senare. Jag tror inte jag bryr mig om någon försvarsobligation för nu försvarar man nog så det räcker. Jag sänder tillbaka kortet så får ni väl ordna opp det ni får räkna ut hur mycket det blir för transporterna när ni nu skall deklarera någon gång framåt. Hur har ni det med lagårn har ni fått någon kalv ännu? vilken tid på dagen får ni posten nu när trafiken är stopp? Ja nu har jag nog inget mer att tala om eller fråga om så jag får väl sluta med många kära Hälsningar till er alla tre samt övriga kännningar från Hugo

*Eteljer Lindström
(Magnisono Sfta.)
Åldevalla Östci
Tel. 759*

Mormor Emelia Zackariassons 55 årsdag 1936

5 st av morfars 6 fastrar på kalas hos mormor.

Översta raden:

Emilia, Hilda Svensson (mamma till Helga som hade affär på Hea)
Hildas dotter Emelina Hjalmarsson

Nedre raden:

Emma Hansson (mor till August som var gift med Elin på posten)
Gustava Alexandersson (bodde där Helga o Boris har sitt hus)
Amanda Samuelsson (mor till Zackris i Gårda)
Selma Hansson (mor till bl.a. Frans och Verner i Gårda)
Olga Johansson (gift med Johan på Hall, närmsta granne till Mormor)

Pontarns August
o Augusta

Pontarn 1915
Olivia

Andén Malvina

Ernst Olausson

Gustav
Hansson

Pontarns
Erik Berta

Amandus

Pontarns Olga

Edith Bensby

Orvar Olausson

Pontarns Knut

Pontarns Algot

Arne

Bojan

Birgit

Gunnar

Valdemar

Gösta

Gerda

Egon

ÖVERSIKT ÖVER JOHAN PONTUS "PONTARN" AUGUSTSSONS SLÄKT

7 BARN
27 KUSINER
74 SYSSLINGAR

Olof Olsson - Olena Jonsdotir
f.1754 Hönö f. 1750 Lilleby

Olof Olsson - Johanna Hansdotir
f.16/8 1793 Hönö 1799 Hönö
d. d. 1830

August Olsson - Magdalena Pehrsdotter
f. 1828 f. 1818
d. d. 1852

Bernhardina
"Ballemormor"
f. 1852

Johan Pontus Augustsson - *Andersdotter*
"Pontarn"
f. 5/1 1850 Hönö f. 5/1 1849 Sollid Orust
12/9-34 d. ~~1905~~ Hönö *28/10-35* d. ~~1936~~ Hönö

John-Malvina
f. 12/10 1877
d. 1952
Andersson

August-Augusta
f. 30/11 1879
d. 1955
Johansson

Malvina-Bernhard
f. 24/3 1882
d. 1953
Andén

Amandus-Gerda
f. 5/8 1884
d. 1953
Johansson

Olga-Ernst
f. 28/10 1886
d. 1982 -
Olausson

Berta-Erik
f.17/11 1888
d. 1973
Pousard

Agda-Reinhold
f. 7/8 1891
d. 1964
Hansson

Elof
f.1900
Jean
John
Kathy

Adolf
Karl
Diane
Eleonore
Caroline

Pontus
f.
Brenda
John

Malva
Alice
Jan

Birgit Tage Lisbet
f.1909 1914 1926
Sture Ulla
Sven Jan
Marianne

Edit Orvar Irma
f.1911 1914 1918
Kathe Sten-Inge Bernt
Leila Anita Roland
C-Göran Lennart Ingela
Rita Ingemar
Håkan

Arne Bojan
f.1910 1912
Hans
Lars-Erik

Algot Knut Stig
f. 1901 1904 1918
Rune A-Marie Eleonore
Elly Sonja Lilian
Nils John Henrik Miriam
Barbro Sture
Miriam
Bodil

Inger-Britt Gerd Maud Jan-Erik
1916 1918 1924 1927
Lennart S-Åke Bert-Erik
Bo Lena Linda
Kerstin

Gunnar
f.1908
Berit
Barbro
Leif
Gullan

Valle
1910
Rune
Tore
Inga
Lill

Gösta
1912
Ingrid
Bertil
Lisbet

Egon
1914
Eva-Lis
Marie

Tage
1917
Morgan
Kaj
Dan

Maj-Britt
1920
Caisy
Else

Daga
f.1922
Marianne
Gun
Ragnar

Rut
f.1924
Inger
Christine
Klas

Hugo på sina postrundor

Anita Utbult